

Vaccinatie tegen COVID-19

Bescherm jezelf de anderen

Waarom zou ik me laten vaccineren?

Vaccinatie is één van de doeltreffendste manieren om jezelf en anderen te beschermen tegen een aantal infectieziektes die ernstige of zelfs dodelijke gevolgen kunnen hebben.

Door te vaccineren zijn we erin geslaagd bepaalde epidemische ziektes zoals pokken, difterie, tetanus, kinkhoest of polio onder controle te krijgen.

Wanneer een groot aantal personen gevaccineerd is, zullen we onze **activiteiten kunnen hervatten**. Aanvankelijk zal er wel nog een deel van de **beschermingsmaatregelen, afstandsmaatregelen** en **hygiëneregels** moeten worden toegepast.

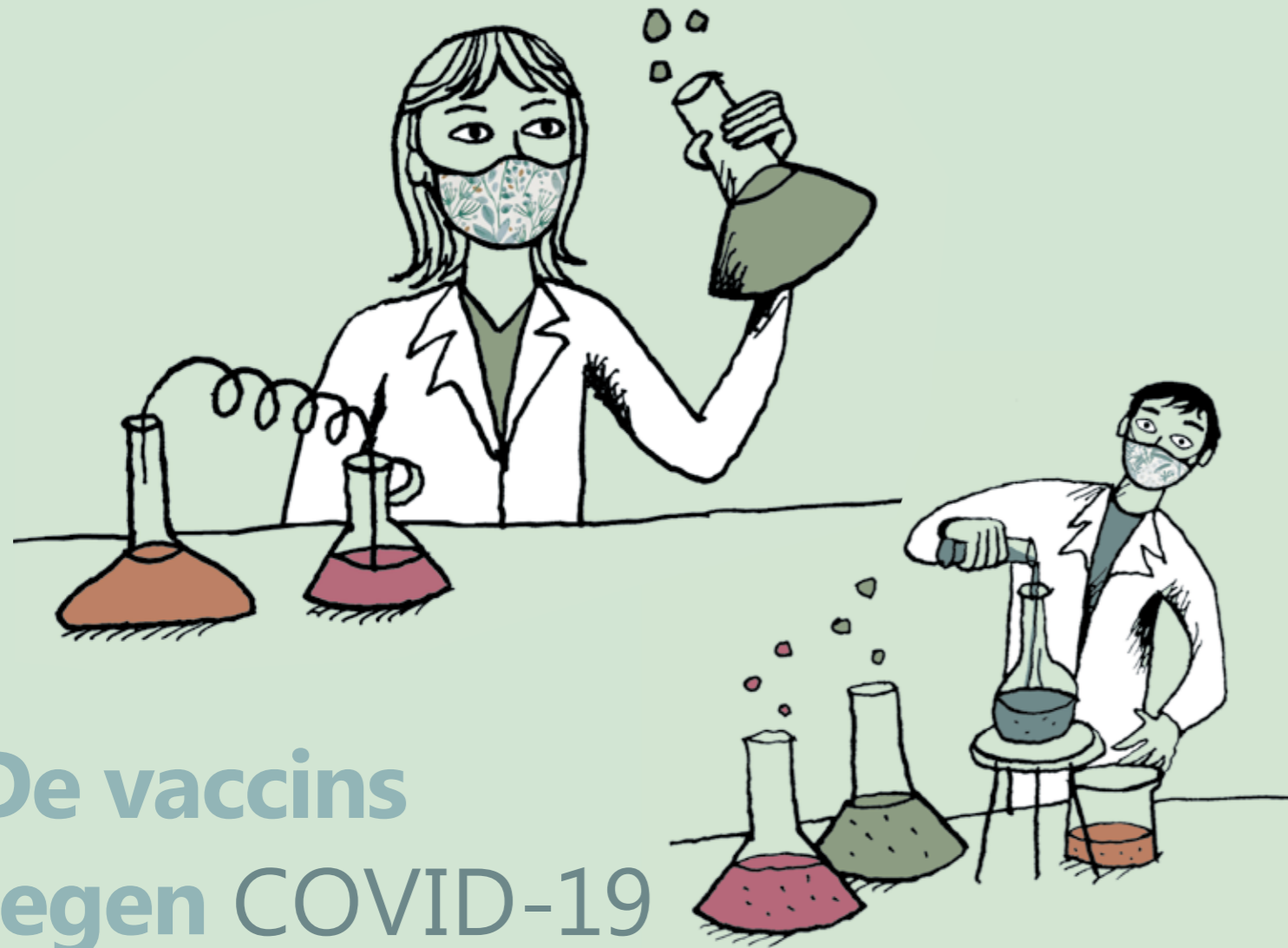
Hoe werkt dat dan?

Vaccinatie betekent dat **een persoon immuun wordt gemaakt tegen een infectieziekte** door toediening van een vaccin. Dat vaccin activeert het immuunsysteem.

Als we ziek worden, gaat het verdedigingsmechanisme van ons lichaam - het immuunsysteem - de strijd aan met een microbe (virus, bacterie, ...). Het produceert dan stoffen om die microbe uit te schakelen en ze te laten verdwijnen: antistoffen.

Wanneer we ons laten vaccineren, wordt er een onschadelijk gemaakte microbe in ons lichaam gebracht. Die maakt ons niet echt ziek, maar ons immuunsysteem reageert er wel op door specifieke antilichamen aan te maken om ze te bestrijden. Het antigeen lokt dus een immuunrespons uit: ons lichaam produceert antilichamen die het virus herkennen en het bestrijden nog voor we symptomen van de ziekte ontwikkelen.

Als we dan later besmet raken met de echte microbe, zal ons immuunsysteem, dat door het vaccin werd geactiveerd, die sneller herkennen. Zo wordt de microbe onschadelijk gemaakt nog voor de ziekte tot uiting komt. Dat noemen we het 'immuungeheugen'.

De vaccins tegen COVID-19

De eerste potentieel effectieve vaccins tegen COVID-19 die beschikbaar zijn in België zijn gebaseerd op een nieuwe technologie. Het gaat namelijk om vaccins op basis van nucleïnezuren (mRNA). Deze vaccins bevatten een zogenaamd mRNA-molecuul, dat de info bevat die ons lichaam nodig heeft om het antigeen tegen het virus te produceren.

Voor alle vaccins die momenteel worden goedgekeurd door het Europees Geneesmiddelenagentschap (EMA), zullen twee doses moeten worden toegediend. Die tweede dosis moet 3 tot 4 weken na de eerste worden ingespoten.

Later zullen er ook andere vaccins tegen COVID-19 beschikbaar worden. Zij maken gebruik van een verzwakte of geïnactiveerde vorm van het virus om een immuunrespons uit te lokken zodat ons lichaam het virus kan bestrijden wanneer het ermee in aanraking komt.

Hoe komt het dat er zo snel een vaccin werd ontwikkeld?

Er werden al enkele jaren vaccins van dit type (mRNA) getest voor andere ziektes. Wereldwijd werd van de ontwikkeling van vaccins tegen COVID-19 een topprioriteit gemaakt.

Overheden, wetenschappers en fabrikanten gaven absolute voorrang aan het vaccin en maakten er veel meer middelen voor vrij dan gewoonlijk.

Voorrang voor ouderen in woongemeenschappen

Het doel is om 70% van de bevolking te vaccineren en zo **de groepsimmunitet te waarborgen en de overdracht van het virus zo veel mogelijk te beperken**. Het is echter niet mogelijk iedereen tegelijkertijd te vaccineren. Op basis van advies van deskundigen hebben de autoriteiten prioritaire doelgroepen en 3 fases bepaald voor de vaccinatie:

- 1) Eerst zullen **de meest kwetsbare en meest blootgestelde personen** worden gevaccineerd: bewoners en personeel van woonzorgcentra en collectieve zorginstellingen (zoals rusthuizen), medisch personeel uit de eerstelijnszorg, ziekenhuispersoneel en personeel in de gezondheidsdiensten.
- 2) Tijdens de tweede fase volgen mensen ouder dan 65, **mensen tussen de 45 en 65 jaar met een verhoogd risico omwille van een chronische aandoening** - zoals diabetes, obesitas, hoge bloeddruk, cardiovasculaire problemen, long- of nieraandoeningen, enz. - alsook mensen die een essentieel beroep uitoefenen.
- 3) In de derde fase zal het **vaccin worden aangeboden aan de rest van de bevolking**.

Wat zijn de risico's van vaccinatie tegen COVID-19?

Deze vaccins kunnen, net als andere geneesmiddelen of vaccins, bijwerkingen veroorzaken. Vaak zijn de bijwerkingen mild en van korte duur.

Het kan gaan om **koorts, vermoeidheid, hoofdpijn, spier- en/of gewrichtspijn, rillingen, roodheid**, ... Deze symptomen verdwijnen bijna altijd vanzelf binnen enkele dagen en kunnen indien nodig worden verlicht door pijnstillers of koortsremmers te nemen in gebruikelijke doses. Het risico op ernstige of langdurige bijwerkingen is zeer klein, maar kan niet volledig worden uitgesloten. Dat geldt niet alleen voor COVID-19-vaccins, maar ook voor alle andere geneesmiddelen.

Alle vaccins die in Europa worden toegediend, worden streng gecontroleerd door het Europees Geneesmiddelenagentschap. Tijdens deze controles wordt er gekeken naar de veiligheid, doeltreffendheid en kwaliteit van het vaccin.

Als je bijwerkingen ervaart na inname van een geneesmiddel of toediening van een vaccin, raadpleeg je arts en meld het bij het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG) via het invulformulier op de website: www.eenbijwerkingmelden.be

Is het vaccin verplicht?

De vaccinatie tegen COVID-19 gebeurt op vrijwillige basis. **Je hebt het recht om je wel of niet te laten vaccineren**. Er is volledige keuzevrijheid. Je beslist hier dus zelf over.

Je kan raad vragen aan je behandelend arts, apotheker, of aan een zorgverlener die je vertrouwt.

De beslissing van wie zich niet wil laten vaccineren, moet gerespecteerd worden.

Wie zal me vaccineren?

De beschikbare vaccins brengen bepaalde materiële beperkingen met zich mee: flacons met meerdere doses, opslag bij uiterst lage temperaturen, voorraadbeheer en geplande leveringen, enz. Omwille van die materiële beperkingen **moet de vaccinatie collectief gebeuren**. Het vaccin zal toegediend worden door een verpleegkundige (op doktersvoorschrift), of door de dokter zelf.

Kan ik mijn vaccin zelf kiezen?

Doordat de verschillende vaccins slechts geleidelijk aan beschikbaar worden en door de materiële beperkingen, is het op dit moment **niet mogelijk om een specifiek vaccin te kiezen**.

Zal ik weer "normaal" kunnen leven?

Ja en nee. Het vaccin betekent niet het einde van COVID-19. Vaccinatie vormt een **aanvulling op de hygiëne- en beschermingsmaatregelen** die we moeten blijven toepassen. Zij blijven nuttige instrumenten in de strijd tegen het virus. Het vaccin zal het wel mogelijk maken de regels stapsgewijs te versoepelen: activiteiten te hervatten, opnieuw vrienden en familie te ontmoeten, enz.

Ik heb een ouder of naaste die zich niet wil laten vaccineren. Wat nu?

Als een van je ouders of naasten zich niet wil laten vaccineren, kan je **hem of haar helpen bij zijn of haar keuze**.

Als de persoon in kwestie niet meer in staat is deze beslissing zelf te nemen, is dat jouw taak. Neem de tijd om **inlichtingen te vragen aan de behandelend arts** van de persoon en/of raadpleeg wetenschappelijk gevalideerde informatie op de website: www.laatjevaccineren.be.

Nuttige hulplijnen

Meer weten over COVID-19-vaccinatie

Vraag raad aan je **behandelend arts**.

Er zijn verschillende websites waarop je toegankelijke en **wetenschappelijk gevalideerde informatie** kan vinden:

- De website www.laatjevaccineren.be verschaft informatie over vaccinatie en alle vaccins die je tijdens je leven nodig hebt, dus ook over de vaccins tegen COVID-19.
- Op www.fagg.be/nl/menselijk_gebruik/geneesmiddelen/geneesmiddelen/covid_19/vaccins vind je zeer volledige informatie over de COVID-19-vaccins.
- De website www.coronavirus.brussels biedt een antwoord op al jouw vragen over de COVID-19-pandemie.

Diensten die je ondersteunen

Denk je dat je besmet bent met het coronavirus en heb je geen huisarts?

Bel 1710.

Een medisch noodgeval (ziekenwagen en brandweer)?

Bel 112..

Nood aan sociale bijstand (een luisterend oor, voedsel, huisvesting, schulden, werkloosheid, ...)?

Bel het gratis nummer 0800 35 243 van maandag tot vrijdag van 9u tot 17u.

Parentale burn-out?

Bel de Opvoedingslijn op het nummer 078 15 00 10.

Zit je ergens mee?

Bel Tele-Onthaal op het nummer 106

Zelfmoordgedachten?

Bel de Zelfmoordlijn op het nummer 1813.